

Sygn. akt II C 93/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Klon

Protokolant: Magdalena Kubańska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018 roku w R. (...)

sprawy z powództwa (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W.

przeciwko K. H.

o uznanie umowy za bezskuteczną

1) uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. umowę darowizny z dnia 4 lutego 2013 roku, zawartą przed Notariuszem G. F. (Repertorium A Nr 219/2013), pomiędzy J. H. a K. H., której przedmiotem była nieruchomość gruntowa położona w R. N. (Województwo (...)) dla której Sąd Rejonowy w R. (...), VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), stanowiąca obecnie własność K. H., któremu to powodowi przysługuje wobec dłużnika J. H. wierzytelność w wysokości 104 894,70 złotych (sto cztery tysiące osiemset dziewięćdziesiąt cztery złote 70/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwota 4912 złotych (cztery tysiące dziewięćset dwanaście złotych) z tytułu kosztów postępowania, wynikająca z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanym przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w dniu 30 września 2015 roku w sprawie VI Nc-e (...), opatrzonym klauzulą wykonalności przez ten sam sąd, postanowieniem z dnia 1 grudnia 2015 roku;

2) zasądza od pozwanego K. H. na rzecz powoda (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. kwotę 11 663 złotych (jedenaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt trzy złote) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Jarosław Klon

Sygn. akt II C 93/18

UZASADNIENIE

Powód (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. wniósł o uznanie za bezskuteczną wobec powoda umowy darowizny z dnia 4 lutego 2013 roku, zawartej przed Notariuszem G. F. (Repertorium A Nr 219/2013) pomiędzy J. H. a K. H., której przedmiotem była nieruchomość gruntowa położona w N. (Województwo (...)), dla której Sąd Rejonowy w R. (...), VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), stanowiącą własność pozwanego i tym samym nakazanie pozwanemu K. H. znoszenie egzekucji ze wskazanej nieruchomości w celu zaspokojenia wierzytelności przysługujących powodowi względem J. H. tj:

- wierzytelności zasądzonej prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 30 września 2015 roku wydanym przez Sąd Rejonowy L. Z. w L. (...) VI Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1796060/15 w kwocie 104.894,70 zł,

- odsetek ustawowych od kwoty należności głównej od dnia 11 września 2015 roku do dnia 1 lutego 2018 roku, które według stanu na dzień 1 lutego 2018 roku wynosiły 13.515,61 zł,

- kwoty 3.600 zł stanowiącej pozostałe do spłaty koszty procesu zasądzone w/w nakazem zapłaty,

- kwoty 1.232zł stanowiącej pozostałe do spłaty koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M. (...) R. S. pod sygn. akt Km 136/16,

oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, iż pierwotny wierzyciel tj. Bank (...) S.A. w W. w dniu 13 lutego 2012 roku zawarł umowę kredytu gotówkowego (...) o nr (...). W związku z naruszeniem przez pozwanego warunków w/w umowy, w zakresie spłaty kredytu, bank wypowiedział umowę i w dniu 12 września 2013 roku wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). W/w tytułowi ten sam Sąd, postanowieniem z dnia 4 października 2013 roku nadał klauzulę wykonalności. Powód wskazał, że następnie umową cesji z dnia 1 października 2014 roku, Bank (...) S.A. w W. przeniósł na niego wierzytelność, przysługującą mu wobec J. H.. W dalszej kolejności, z uwagi na brak reakcji ze strony pozwanego na podjętą przez niego próbę polubownego załatwienia sporu, skierował sprawę na drogę postępowania sądowego. W efekcie, prawomocnym nakazem zapłaty, wydanym w dniu 30 września 2015 roku przez Sąd Rejonowy L. Z. w L. (...) w sprawie pod sygn. akt VI Nc-e 17966060/15, została zasądzona od J. H. na rzecz powoda kwota 104.894,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 września 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 4.912 zł. Dysponując powyższym tytułem, powód wszczął egzekucję toczoną początkowo przez Komornika S. przy Sądzie Rejonowym w M. (...) R. S. pod sygn. akt KM 13/16. Po przekazaniu do dalszego prowadzenia sprawy Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w R. (...) K. D., sygn. akt KM 1567/16, postanowieniem z dnia 31 maja 2017 roku wskazany Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec jego bezskuteczności.

Powód wskazał nadto, iż J. H., umową darowizny z dnia 4 lutego 2013 roku zbył na rzecz dłużnika powoda tj. K. H. nieruchomości gruntową położoną w N., dla której Sąd Rejonowy w R. (...) prowadzi księgę wieczystą o nr GL 1Y/ (...). Tym samym, w jego ocenie, zaistniały wszystkie przesłanki uzasadniające uwzględnienie wniesionego na podstawie art. 527 k.c., powództwa.

Pozwany K. H. wniósł ostatecznie o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Przede wszystkim podniósł, że nie miał wiedzy o długach swego ojca, a także o stanie jego niewypłacalności.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 13 lutego 2012 roku wierzyciel Bank (...) S.A. w W. zawarł z J. H. umowę kredytu gotówkowego (...) o nr (...). W związku nienależytym wykonaniem zobowiązania, w zakresie terminowego regulowania rat kredytu, w/w wierzyciel wypowiedział wskazaną umowę, zaś w dniu 12 września 2013 roku wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), obejmujący wymagalne zadłużenie na które składały się:

- należność główna w wysokości 77.953,65 zł,

- odsetki za okres od 27 czerwca 2013 roku do 12 września 2013 roku w wysokości 6.925,28 zł,

Postanowieniem z dnia 4 października 2013 roku, Sąd Rejonowy w R. (...) wyżej opisanemu tytułowi nadał klauzulę wykonalności.

W dniu 1 października 2014 roku wierzyciel pierwotny Bank (...) S.A. w W. umową cesji przelał przysługującą mu wobec J. H. wierzytelność z tytułu wyżej wymienionej umowy na powoda. Następnie prawomocnym nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w R. (...) L. Z. VI Wydział Cywilny z dnia 30 września 2015 roku, w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 17966060/15 zasądził Sąd od J. H. na rzecz powoda kwotę 104.894,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 września 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 4.912 zł. Ten sam Sąd postanowieniem z dnia 01 grudnia 2015 roku nadał w/w tytułowi klauzulę wykonalności. Na podstawie uzyskanego tytułu powód wszczął postępowanie egzekucyjne, które pierwotnie pod sygn. akt KM 136/16 prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M. (...) R. S., w dalszym zaś toku egzekucji, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) K. D., pod sygn. akt KM 1567/16, który postanowieniem z dnia 31 maja 2017 roku, umorzył prowadzone postępowanie, wobec bezskuteczności egzekucji. W toku prowadzonego postępowania Komornik nie ujawnił żadnego majątku należącego do J. H., który podlegałby zajęciu.

Dowód: umowa kredytu bankowego z dnia 13 lutego 2012 roku k. 95-97, postanowienie Sądu Rejonowego w R. (...) z dnia 04 października 2013 roku, sygn. akt I Co 1749/13 k. 22, postanowienia komornicze k. 107, 108, k. 112, odpis księgi wieczystej o numerze (...), harmonogram spłat k. 23-24, bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 12 września 2013 roku k. 20 i 104, zeznania świadka J. H., przesłuchanie pozwanego zapis audio - video z przebiegu z rozprawy z dnia 26 września 2018 roku k. 149.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Zgodnie z art. 527 § 1 gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. W myśl zaś art. 527 § 2 k.c. czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w większym stopniu, niż przed dokonaniem czynności.

Stosownie do art. 527 § 3 k.c., jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

W rozpoznawanej sprawie, J. H. w dniu 4 lutego 2013 roku dokonał darowizny nieruchomości gruntowej, będącej przedmiotem postępowania na rzecz K. H., będącego jego synem. Zatem, w konkretnej sprawie, zaktualizowało się działanie domniemania prawnego z przytoczonego przepisu art. 527 § 3 k.c., które nakazuje przyjąć, iż pozwany K. H. wiedział, iż jego ojciec J. H., dokonując na jego rzecz opisanej darowizny, działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Zatem jakiegokolwiek rozważania w kwestii wiedzy czy świadomości, co do pokrzywdzenia wierzycieli przez dokonanie spornej czynności darowizny uznać należało

za pozbawione jakiegokolwiek znaczenia prawnego z punktu widzenia zaistnienia przesłanek uznania za bezskuteczną czynności prawnej, jaką była darowizna nieruchomości z dnia 4 lutego 2013 roku. Jednak podkreślić należy, że niewiarygodne są zeznania zarówno świadka J. H. i pozwanego K. H., że K. H. nie widział, że jego ojciec J. H., darując mu nieruchomość, działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, w tym powoda. Argument, że J. H. darował synowi nieruchomość, ponieważ chorował na kręgosłup, jest zupełnie nieprzystająca do sytuacji finansowej tej osoby. W ocenie sądu, na pewno darowizna ta zmierzała do tego aby ochronić jedyny składnik majątkowy przed wierzycielami, a pozwany musiał o tym wiedzieć. Natomiast nawet gdyby pozwany o tym nie wiedział, to koniecznym jest przytoczenie normy prawnej art. 528 k.c. Stanowi, ona że jeżeli skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Bezsprzecznie z treści przytoczonych orzeczeń komorniczych wynika, że po wyzbyciu się przez J. H. nieruchomości, darowanej na rzecz pozwanego, J. H. stał się osobą niewypłacalną, co ewidentnie jest działaniem na szkodę wierzycieli.

Nadto z treści zeznań świadka J. H. wynikało, iż jego problemy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, na tle zaburzonej w istotnym stopniu płynności finansowej, powstały w związku z wygaszaniem działalności poszczególnych zakładów górniczych, jako potencjalnych kontrahentów. Jest przy tym powszechnie wiadomym, iż procesy zakończenia działalności takich podmiotów są rozciągnięte w czasie, zaś J. H. musiał o nich wiedzieć, co z kolei zakładało uświadomianą prognozę, co do prawdopodobnego pogarszania się w niedalekiej przyszłości poziomu rentowności prowadzonego przedsiębiorstwa. W tych uwarunkowaniach faktycznych, nie sposób uznać za wiarygodne treści zeznań świadka J. H., który jako jedyną przyczynę wyzbycia się jedynej posiadanej przez siebie nieruchomości gruntowej, wskazuje swoją chorobę, na którą zapadł (wedle treści jego zeznań) w styczniu 2013 roku. W efekcie przyjąć należało, iż J. H., dokując w dniu 4 lutego 2013 roku na rzecz swojego syna K. H. darowizny nieruchomości gruntowej położonej w N., co najmniej pogłębił stan swojej niewypłacalności, gdyż wyzbył się w zasadzie jedynego wartościowego składnika majątkowego, z którego mogło nastąpić skuteczne zaspokojenie wierzytelności przysługującej powodowi.

Czyli nawet przyjmując, że pozwany nie wiedział o długach ojca (co dla sądu jest niewiarygodne) to nie miało to w sprawie żadnego znaczenia, bowiem zrealizowała się norma prawna art. 528 k.c., co implikowało wniosek o zasadności powództwa powoda.

Reasumując, należało uznać za bezskuteczną w stosunku do powoda czynność prawną, jaką była darowizna nieruchomości z dnia 4 lutego 2013 roku, o czym orzekł Sąd w pkt 1 wyroku.

W pkt 2 wyroku, biorąc pod uwagę iż pozwany przegrał proces, zasądził Sąd, na podstawie art. 98 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z § 2. pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018.265) od pozwanego na rzecz powoda (...) i Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W. kwotę 11.663 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w tym kwotę 5.400 zł, jako wynagrodzenie radcy prawnego w stawce minimalnej.

Sędzia Jarosław Klon